

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No | General Publication Number: 1468

FCR Sertifika no | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Fecr Yayınları

Yayın No | Publication Number: 903

Kitap Adı: Âsım'ın Nesli Bedeni Sıhhatli Karakteri Sağlam Özlenen Nesil
Book Title (English): Âsım's Generation The Long-Wished Generation with a
Healthy Body and Strong Character

ISBN: 978-625-6123-55-7 | E-ISBN: 978-625-6123-63-2

DOI: | doi.org/10.70458/fcr.9786256123557

Yazar | Author: Mehmet GÖKTAŞ | orcid.org/0000-0001-6384-5287

Kurum | Institution: Atatürk Üniversitesi

ROR ID: ror.org/03je5c526

Editör | Editor: Reyhan KELEŞ | orcid.org/0000-0003-3040-3081

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book – Monograph

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 128

Yayın Tarihi | Publication Date: Kasım | November 2024

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR (Coşkun Işıkgül)

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: DSBH | Edebiyat araştırmaları: Şairler ve şiir | Literary studies: poetry & poets

BISAC: BIO007000 | Biyografi ve Otobiyografi / Edebi | Biography & Autobiography / Literary

THEMA: DN | Şiir ve şairler üzerine çalışmalar | Poetry and poets

LC: PL248.A425 | Mehmet Akif Ersoy ve eserleri | Mehmet Akif Ersoy and his works

Atf Bilgisi | Cite as: Göktaş, Mehmet. *Âsımın Nesli Bedeni Sıhhatli Karakteri Sağlam Özlenen Nesil*. Ankara: Fecr Yayınları, 2024.

© All rights reserved | FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Âsım'ın Nesli

Bedeni Sıhhatli
Karakteri Sağlam
Özlenen Nesil

Mehmet GÖKTAŞ

Ankara 2024

Yazar Hakkında | About the Author

Mehmet GÖKTAŞ

1965 yılında Hatay'ın Kırıkhan İlçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kırıkhan'da tamamladı. 1989 yılında Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. Yüksek Lisansını 1996 yılında Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı Türk-İslam Edebiyatı Bilim dalında "Sûzî Divanı'nın Dini Tasavvufi Tahlili" teziyle tamamladı. Doktorasını 2003 yılında Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı Türk-İslam Edebiyatı Bilim dalında "Divan Şiirinde İnsan Telakkisi" teziyle tamamladı. 2010 Yılında Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Yardımcı Doçent olarak göreve başladı. 2019 yılında aynı anabilim dalında Doçent oldu. Hâlen aynı fakültede öğretim üyesi olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Mehmet GÖKTAŞ

Was born in 1965 in Kırıkhan, Hatay. He completed his primary and secondary education in Kırıkhan. He graduated from Atatürk University, Faculty of Theology in 1989. He completed his master's degree in 1996 at the Atatürk University, Institute of Social Sciences, Department of Islamic History and Arts, Turkish-Islamic Literature Department with the thesis "Religious Sufi Analysis of Suzî Divan". He completed his doctorate in 2003 at the Atatürk University, Institute of Social Sciences, Department of Islamic History and Arts, Turkish-Islamic Literature Department with the thesis "Human Perception in Divan Poetry". He started working as an Assistant Professor at Atatürk University, Faculty of Theology in 2010. He became an Associate Professor in the same department in 2019. He continues his work as a faculty member at the same faculty.

Kitap Hakkında

Âsım'ın Nesli

Bedeni Sıhhatli Karakteri Sağlam Özlenen Nesil

Mehmet Âkif Ersoy, İstiklal Marşı'mızın şairi millî mücadele ruhunun manevi kahramanlarından biri olarak; maddi ve manevi hayatımız üzerinde derin tesirler icra etmiş sembol şahsiyetlerden biridir. Bu çalışmanın ana konusunu teşkil eden Âsım, Mehmet Âkif'in bir özlem ve ideal olarak görmek istediği, ümit bağladığı gençliğin sembol ismidir. Bu çalışmada öncelikle "Âsım kimdir?" sorusuna bu hususta serdedilen görüşler muvacehesinde cevap arandı. Sonra *Safahat*'ta Köse İmam'ın (Ali Şevki Bey) oğlu olan Âsım karakteri etrafında gelişen olaylar çerçevesinde Âsım'ın ruh, beden, hamiyet-i diniyye ve millîye yönüyle ortaya çıkan özellikleri anlatıldı. Âkif'in düşünce dünyasının şiirsel ifadesi olan *Safahat*'ta Mehmet Âkif'in, Âsım'ın ta kendisi olduğu tezinden hareketle Âsım'ın şahsında sembolize edilen ve vatan toprağını namahreme çiğnetmeyen o şanlı neslin düşünce dünyası, hedefledikleri ve gerçekleştirmek istedikleri gayeleri ortaya kondu. Ruh ve beden imtizacının en güzel örneğini teşkil eden; bir karakter abidesi olarak sembolleşen ve özlemini çektiğimiz **Âsım'ın Nesli**'nin örnek şahsiyetlerini *Safahat*'ın o yürek titreten mısralarından hareketle, herbirinin bir Âsım olması arzusuyla, bu vatan gençliğine takdim edildi.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Akif; Âsım; Safahat; Âsım'ın Nesli

About the Book

Âsim's Generation

The Long-Wished Generation with a Healthy Body and Strong Character

Mehmet Akif Ersoy, the poet of our National Anthem, is one of the spiritual heroes of the national struggle spirit; he is one of the symbolic figures who have had a deep impact on our material and spiritual lives. Asım, which constitutes the main subject of this study, is the symbolic name of the youth that Mehmet Akif wanted to see as a longing and ideal, and in which he pinned his hopes. In this study, first of all, the question of "Who is Asım?" was sought to be answered in terms of the views put forward on this subject. Then, within the framework of the events that developed around the character of Asım, the son of Köse İmam (Ali Şevki Bey) in Safahat, Asım's characteristics that emerged in terms of spirit, body, religious zeal and nationalism were explained. Safahat, the poetic expression of Akif's world of thought, based on the thesis that Mehmet Akif was Asım himself, the world of thought of that glorious generation, symbolized in Asım's person and who did not allow the unfamiliar to trample on the homeland, and the goals they aimed for and wanted to achieve were revealed. The exemplary personalities of Asım's generation, who are the most beautiful example of the harmony of spirit and body; who are symbolized as a monument of character and whom we long for, were presented to the youth of this country with the desire that each of them be an Asım, based on those heart-throbbing verses of Safahat.

Keywords: Mehmet Akif; Asım; Safahat; Asım's Generation

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	9
ÖN SÖZ	11
1. ÂSİM KİMDİR?	13
1.1. Muhayyel Kahraman Âsım	13
1.2. Âsım İsminin Hz. Peygamber'in Ashabından Âsım b. Sâbit'ten (r.a) Mülhem Olduğu Görüşü	13
1.3. Âsım'ın Bizzat Âkîf'in Kendisi Olduğu Görüşü	17
1.4. Âsım'ın Vücut Yapısı (Bedenî Özellikleri)	19
2. ÂSİM'İN HAMİYET-İ DİNİYESİ, GAYRET-İ MİLLİYESİ VE ÖRNEK KARAKTERİ	21
2.1. Âsım'ın Haksızlık, Duyarsızlık ve Saygısızlıklar Karşısındaki Tepkisi	24
2.1.1. Ramazan Vakası	25
2.1.2. Meyhane Vakası ve Aleni İşrete Tepki	27
2.1.3. Kumarbazlara Tepki	28
2.1.4. Karaborsacıların Cümbüşüne Tepki	29
2.1.5. Tüm Bu Olumsuzluklara Karşı Âsım'ın Neslinin Tavrı Ne Olmalı?	30
3. ÂSİM'İN NESLİ	33
3.1. Âsım'ın Nesli Aile Çevresi ve Muhiti	34
3.2. Âsım'ın Nesli ve Kur'an	37
3.3. Âsım'ın Nesli ve İman	46
3.4. Âsım'ın Neslinin Tek Önderi Hz. Peygamber (sav)	54
3.5. Âsım'ın Neslinin Vatan Sevgisi	61
3.6. Millet, Milliyet, Irk Kavramları ve Âsım'ın Neslinin Tavrı	66
3.7. Âsım'ın Nesli ve İlim	75
3.8. Âsım'ın Nesli ve Aile Hayatımız	80
3.9. Âsım'ın Neslini Yetiştirecek Muallimlerin Özellikleri	82
SONUÇ	89

EK: MEHMET ÂKİF'İN HAYATINA KISA BİR BAKIŞ -----	91
1. Şahsiyeti-----	100
2. Sanatı ve Safahat'ı-----	108
3. Eserleri-----	116
3.1. Manzum Eserleri -----	116
3.1.1. Safahat-----	119
3.1.2. Süleymaniye Kürsüsünde -----	120
3.1.3. Hakkın Sesleri -----	120
3.1.4. Fatih Kürsüsünde -----	120
3.1.5. Hâtıralar-----	121
3.1.6. Âsım -----	121
3.1.7. Gölgeler-----	122
3.2. Mensur Eserleri -----	122
3.2.1. Tefsirler-----	122
3.2.2. Vaazlar-----	122
3.2.3. Makaleler -----	123
3.2.4. Tercümeleler -----	123
3.2.5. Mektuplar-----	123
KAYNAKÇA -----	125
DİZİN -----	127

TAKDİM

“Âsım”, her devirde, içinde bulunduğumuz durumun gerektirdiği donanıma sahip Müslüman, münevver gencin adıdır.

Zorlu yıllarda, memleket müdafaası için gözünü budaktan sakınmayan güçlü ve cesur gençlere ihtiyacımız vardı, şimdi ise çağı sezmiş, akıl ve kalbini bilgi ve ümitle doldurmuş, özgüveni yüksek, dünyanın yaralarını sarmaya, insanlığımızı onarmaya talip olan gençler lazım.

Her devrin kendine özgü zorlukları elbette vardır. Zoru görmemiş, bilimsel anlamda yetersiz, tarihine ve değerlerine yabancı, çağının gereklerini okumaktan aciz insanlar, kolay zamanlarda diri duramazlar ve refahın ayartıcılığı ile dağılırlar.

O sebeple Mehmet Âkif'in, sancılı yıllarımıza derman olarak önerdiği Âsım'ın nesli, dönemin ruhunu kavramak suretiyle, dün olduğu gibi bugün de başı dik durmamız için oldukça önemli örnek sembol bir şahsiyettir.

Âsım, bir gençlik mefkuresi, geleceği kurmanın ülküsüdür.

Bu güzel çalışmada, Âkif'in Âsım'ını çağımızın diriliş eri nasıl yapabiliriz derdi taşıyan Mehmet Göktaş hocamıza müteşekkirim.

Bu çalışmaya destekten maksadımız, ufuklara gözünü dikmiş, hedefini bilen, bu sebeple okumalar yapan bir gençlik olsun isteğidir.

Bu satırlarla kitaba giriş yapan bütün gençlerimizi muhabetle selamlıyorum.

Mehmet SEKMEN

Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı

ÖN SÖZ

Mehmet Âkif Ersoy, millî mücadele ruhunun ve İstiklal Marşı'mızın şairi olmakla birlikte maddi ve manevi hayatımız üzerinde derin tesirler icra etmiş sembol şahsiyetlerden biridir. Onun hikmet yüklü şiirleri hatiplerin hitabelerini tezyin etmek için en çok başvurdukları kaynaklar arasındadır. Küçük yaştan itibaren aldığı sağlam dinî eğitim ve terbiye onu -bir veteriner hekim olmakla beraber- Kur'an-ı Kerim'e meal yapabilecek ilmi liyakat kazandırmıştır. Arapça ve Farsçayı ileri düzeyde bilmesi Doğu'yu; Fransızca'yı çok iyi bilmesi Batı'yı iyi tanınmasına vesile olmuştur. Mesleğini icra için Anadolu coğrafyasını gezmesi, devlet görevi olarak Berlin'e ve Ortadoğu'ya olan seyahatleri sırasındaki gözlemleri, özelde memleketimizin genelde tüm İslâm âleminin kronik problemlerini yerinde tespit etmesine imkân sağlamıştır. Tüm bu gözlem ve tecrübeler onun bilgi, mefkûre, şairlik ruhu ve ideali ile birleşince Safahat gibi harikulade bir eser meydana gelmiştir.

Bu çalışmada öncelikle "Âsım kimdir?" sorusuna bu hususta serdedilen görüşler muvacehesinde cevap aradık. Sonra Safahat'ta Köse İmam'ın (Ali Şevki Bey) oğlu olan Âsım karakteri etrafında gelişen olaylar çerçevesinde Âsım'ın ruh, beden, hamiyet-i diniyye ve milliye yönüyle ortaya çıkan özelliklerini anlatmaya çalıştık. Takip eden bölümde, Âkif'in düşünce dünyasının muhassalı olan Safahat'ta Mehmet Âkif'in Âsım'ın ta kendisi olduğu tezinden hareketle Âsım'ın şahsında sembolize edilen ve vatan toprağını namahreme çiğnetmeyen o şanlı neslin düşünce dünyasını, hedefledikleri ve gerçekleştirmek istedikleri gayelerini ortaya koymaya çalıştık. Ruh ve beden imtizacının en güzel örneğini teşkil eden; bir karakter abidesi olarak sembolleşen ve özlemini çektiğimiz **Âsım'ın neslinin** örnek şahsiyetlerini Safahat'ın o yürek titreten mısralarından hareketle,

herbirinin bir Âsım olması arzusuyla, bu vatan gençliğine takdim etmeye çalıştık.

Son kısma ek olarak Âkif üzerine kalem oynatan zevatın eserlerinden hareketle kısa bir hayat hikayesi ilave ettik.

İstiklâl Marşı'nın kabulünün 103. Yılına armağan olsun.

Gayret bizden tevfik Rabbimizdendir.

Erzurum, Kasım 2024